Муниципальное бюджетное общеобразовательное учреждение
«Протопоповская средняя общеобразовательная школа
Буинского муниципального района Республики Татарстан»

«СОГЛАСОВАНО»
Руководитель ШМО
____
Мясников О.В.
Протокол № 1
от «28» августа 20 г.

«СОГЛАСОВАНО»
Зам. директора по УР
____
Орлова Т.А.

«УТВЕРЖДАЮ»
Директор школы
____
Владимиров В.В.
Приказ № 86 о/д
от «01» сентября 2020 г.

РАБОЧАЯ ПРОГРАММА
по татарскому языку
на уровень начального общего образования
(2-3 классы)

Рассмотрена на заседании учителей
методического объединения
историко-филологического цикла
МБОУ«Протопоповская СОШ
Буинского муниципального района РТ»
Протокол № 1 от «28» августа 2020 г.

Составили учитель татарского
языка и литературы:
Горелова Т.В.

2020 г.

Планируемые результаты обучения
2-3 классы

В соответствии с заданными целями в 2-3 классах планируются личностные, метапредметные, предметные результаты обучения.

К л**ичностным результатам** освоения программы по татарскому языку относятся:

– духовно-нравственное развитие и воспитание обучающихся, предусматривающее принятие ими моральных норм, нравственных установок, национальных ценностей;

– ценностное отношение к своей малой Родине, к традициям, государственной символике;

– сформированность чувства прекрасного и эстетических чувств на основе знакомства с татарской культурой.

К **метапредметным результатам** обучения татарскому языку относятся:

– формирование основ умения учиться и способности к организации своей деятельности - умение принимать, сохранять цели и следовать им в учебной деятельности, планировать свою деятельность, осуществлять ее контроль и оценку, взаимодействовать с педагогом и сверстниками в учебном процессе;

– способность к самообразованию и самовоспитанию.

Предметные результаты обучения татарскому языку в 2-3 классах по каждой изучаемой теме приводятся в тематическом планировании в графе **характеристика основных видов деятельности учащихся.** По видам речевой деятельности предусматриваются следующие результаты:

- ***в говорении***

– вести разговор с собеседником, задавая простые вопросы и отвечать на вопросы собеседника: расспрашивать о чём-либо; попросить о чём-либо и отреагировать на просьбу собеседника;начать, продолжить и завершить разговор;

– воспризводить наизусть тексты рифмовок, стихотворений, песен;

– пересказывать услышанный/ прочитанный текст;

– составлять собственный текст по аналогии;

– осознанно строить речевое высказывание в соответствии с коммуникативными задачами;

– выражать суждение относительно поступков героев;

- ***в аудировании***

– понимать на слух речь учителя по ведению урока, высказывания одноклассников, небольшие тексты и сообщения, построенные на изученном речевом материале;

– понимать на слух информацию, которая содержится в предъявляемом тексте; определять основную мысль текста; передавать его содержание по вопросам.

- ***в чтении***

– соотносить графический образ слова с его звуковым образом;

– соблюдать орфоэпические и интонационные нормы чтения; интонационное выделение знаков препинания;

– извлекать конкретную информацию из прочитанного;

– формулировать простые выводы на основе информации, которая содержится в тексте;

– прогнозировать содержание книги по ее названию и оформлению, содержанию сообщения;

– самостоятельно определить тему, главную мысль; деление текста (сообщения) на смысловые части, их оглавление;

– догадываться о значении незнакомых слов по сходству с русским языком, по контексту.

- ***в письме***

– воспроизводить графически и каллиграфически корректно все буквы татарского алфавита (полупечатное написание букв, буквосочетаний, слов);

– соотносить графический образ слова с его звуковым образом;

– отличать буквы от транскрипционных значков; сравнивать и анализировать буквосочетания и их транскрипцию;

– выполнять лексико-грамматические упражнения;

– отвечать письменно на вопросы;

– писать краткое поздравление (с днем рождения, с праздником) с опорой на образец;

– писать по образцу короткое письмо другу, сообщать краткие сведения о себе, запрашивать аналогичную информацию о нем.

Основное содержание учебного предмета
2-3 классы

Давайте познакомимся! Знакомство с одноклассниками, учителем, персонажами детских произведений: имя, возраст. Приветствие, прощание (с использованием типичных фраз и татарского речевого этикета).

Моя школа и мой класс.Учебные предметы, школьные принадлежности. Учебные занятия, отметки, домашние задания. Школьная библиотека.

Я и моя семья.Члены семьи, их имена, профессии, возраст, внешность, черты характера, увлечения/хобби.

Помощь родителям. Как я помогаю родителям? Совместный домашний труд. Оценка своей деятельности.

Мой день. Распорядок дня. Гигиена. Здоровье.

Покупки. В магазине продуктов, одежды, посуды. На рынке.

В столовой.В школьной столовой. Любимая еда. Мы накрываем стол.

Я и мои друзья. Имя, возраст, внешность, характер, увлечения. Совместные занятия. Письмо другу.

Праздники. День рождения, Новый год, 8 Марта, День мам. Национальные традиции татарского и русского народов. Подарки. Поздравления.

Спорт и спортивные игры. Летние, зимние виды спорта. Спортивные кружки.

Моя Республика. Общие сведения: название, символика, национальности, столица, города. Транспорт.Достопримечательности.

Природа родного края. Времена года. Погода. Экология.

Дикие и домашние животные, птицы. Любимое домашнее животное.

Поездки и путешествия. Летний отдых. Отдых зимой. Отдых на море. Отдых в деревне.

Выдающиеся представители татарского народа. Детские писатели и поэты.

Детский фольклор(рифмовки, считалки, скороговорки, загадки, сказки).

Лингвистические знания и навыки

*Графика, каллиграфия, орфография***.**

Татарский алфавит. Звуко-буквенные соответствия. Знаки транскрипции. Основные правила чтения и орфографии. Написание слов лексического минимума, соответствующих произношению и не соответствующих произношению. Перенос слов. Заглавная буква в начале предложения и именах собственных. Знаки препинания в конце предложения (точка, вопросительный и восклицательный знаки).

Фонетическая сторона речи.

Звуки и звукосочетания татарского языка. Закон сингармонизма. Слоав с твердыми и мягкими гласными, а также слова, не подчиняющиеся закону

сингармонизма; слова активного словаря с гласными *ә, ү, ө , ы , э, о;* сложные слова (*көньяк, төньяк, кулъяулык);* слова со специфичными согласными звуками [къ], [гъ], [w], [ж], [ң], [һ], [ч] [‘] (гамза), слова с двойными согласными (*аккош, китте).* Произношение слов с *я, ю, е***:***ярата*[йа°рата], *яши* [йәши], *юл*[йул], *юкә*[йүкә],*ел* [йыл],*егет* [йэгэт]. Чередование согласных звуков (к//г, п//б). Нормы произношения: долгота и краткость гласных, оглушение звонких согласных в конце слога или слова. Ударение в слове, фразе. Особенности словесного ударения в вопросительных и отрицательных местоимениях, в глаголах отрицательной формы и в глаголах повелительного наклонения. Ритмико-интонационные особенности повествовательного, побудительного и вопросительного предложений. Интонация перечисления. Интонация приветствия, прощания, обращения, поздравления, извинения, просьбы, приказа.

Лексическая сторона речи.

Лексические единицы, обслуживающие ситуации общения в пределах тематики начальных классов образовательной организации для двустороннего (рецептивного и продуктивного) усвоения; простейшие устойчивые словосочетания, оценочная лексика и речевые клише как элементы речевого этикета, отражающие культуру татарского народа. Слова - названия предметов, их признаков, действий предметов. Общие слова для татарского и русского языков. Интернациональные слова (например, *компьютер, фильм*). Начальное представление о словообразовании: парные (*савыт-саба)*, сложные (*ташбака)* и составные (*салават күпере)* слова.

Грамматическая сторона речи.

Имена существительные. Изменение существительных по числам. Изменение существительных по падежам. Изменение существительных по принадлежости. Собственные имена существительные. Имена прилагательные в положительной, сравнительной и превосходной степенях. Местоимения личные, вопросительные, указательные (*бу, теге, менә*). Количественные числительные до 100, порядковые числительные до 100. Изменение глаголов настоящего, прошедшего определенного и неопределенного времени по лицам и числам. Неопределенная форма глагола с модальными словами *кирәк (кирәк түгел), ярый (ярамый).* Наречия времени (*бүген, иртәгә, кичә, иртән).* Наречие места (*монда).*Наиболее употребительные послелоги: *белән, турында, өчен, кебек, соң, аша*. Послелоги с существительными и местоимениями. Послеложные слова (*өстендә, янында).* Частицы (*-мы/-ме, түгел, әле)*.

Основные коммуникативные типы предложений: повествовательное, вопросительное, побудительное. Особенности порядка слов в татарском предложении. Простые распространенные предложения. Предложения с однородными членами. Предложения с союзами *һәм, ә, ләкин, чөнки*.

Примерное тематическое планирование
2-3 классы (68 часов)

Содержание курса и ориентировочное количество часов, отводимое на тему.	**Характеристика основных видов деятельности учащихся (коммуникативные умения)**
Предметное содержание речи	
Давайте познакомимся! Знакомство с одноклассниками, учителем, персонажами детских произведений: имя, возраст. Приветствие, прощание (с использованием	**Говорить о** себе, отвечать на вопросы собеседника. **Вести диалог-знакомство.** Приветствовать, прощаться.

типичных фраз и татарского речевого этикета	**Приглашать** друзей участию в совместных делах.
Моя школа и мой класс. Учебные предметы, школьные принадлежности. Праздник 1 сентября. Учебные занятия, отметки, домашние задания. Школьная библиотека.	**Говорить о** наличии и об отсутствии учебных принадлежностей, **попросить** их у друга или предложить ему. **Спрашивать и уточнять о** местонахождении предметов. **Вести диалог-обменмнениями** об учебе, олюбимыхкнигах и их героях. **Оценивать** свою учебную деятельность. **Рассказывать** о Празднике знаний.
Я и моя семья. Члены семьи, их имена, профессии, возраст, внешность, черты характера, увлечения/хобби.	**Рассказывать** о членах своей семьи (их имена, внешность, возраст, черты характера, профессии). **Начинать, поддерживать, и завершать разговор** осемье.
Помощь родителям. Как я помогаю родителям? Совместный домашний труд. Оценка своей деятельности.	**Вести диалог-расспрос о** домашних делах. **Поручать работу, выражать согласие или несогласие** выполнить работу. **Характеризовать кого-либо,** называя его качества. **Попросить** помощи в домашних делах. **Выразить благодарность** за труд **ипохвалить**. **Вести диалог** опокупке в магазине продуктов, одежды. **Оценивать** качества человека по его участию в домашних делах.
Мой день. Распорядок дня. Гигиена. Здоровье.	**Рассказывать** освоем режиме дня. **Уточнять** время, день недели. **Говорить о** наличии и об отсутствии предметов личной гигиены, попроситьих для себя. **Вести диалог** о приёме у врача. **Предлагать помощь** больному. **Давать советы** отом, как быть здоровым.
Покупки. В магазине продуктов, одежды, посуды. На рынке.	**Вести диалог** о покупках в продуктовом магазине, в магазине одежды, посуды, на рынке. **Сообщать о** любимых овощах и фруктах.
В столовой. В школьной столовой. Любимая еда. Мы накрываем стол.	**Рассказывать** ошкольной столовой; о правилах, как накрывать стол. **Вести диалог-обменмнениями о** любимой еде.
Я и мои друзья. Имя, возраст, внешность, характер, увлечения. Совместные занятия. Письмо другу.	**Рассказывать** о своем друге. **Описывать** черты характера друга. **Вести диалог** обобщих увлечениях, о совместных делах. **Аргументироватьсвои суждения,** каким должен быть настоящий друг.

	Написать письмо другу.
Праздники. День рождения, Новый год, 8 Марта, День мам. Национальные традиции татарского и русского народов. Подарки. Поздравления.	**Описывать** национальные праздники, блюда; **поздравлять** с праздником; **приглашать** гостей, **приглашать** за стол, угощать. **Вести диалог-обменмнениями о** подарках, о любимых блюдах.
Спорт и спортивные игры. Летние, зимние виды спорта. Спортивные кружки.	**Сообщать о** зимних и летних видах спорта, о спортивных кружках, о занятих спортом. **Приглашать** на игры.
Моя Республика. Общие сведения: название, символика, национальности, столица, города. Транспорт.Достопримечательности.	**Сообщать** о государственных символах России и Татарстана, о национальностях, проживающих в нашей стране и республике. **Рассказывать о** столицах Татарстана, России. **Вести диалог о** городах Татарстана.
Природа родного края. Времена года. Погода. Экология. Дикие и домашние животные, птицы. Любимое домашнее животное.	**Описывать** природу родного края, погоду, времена года. **Вести диалог о** домашних и диких животных, о перелетных птицах. **Рассуждать о** необходимости беречь природу.
Поездки и путешествия. Летний отдых. Отдых зимой. Отдых на море. Отдых в деревне.	**Вести диалог – обменмнениями и давать советы** оботдыхе, путешествиях зимой и летом.
Выдающиеся представители татарского народа. Детские писатели и поэты. Детский фольклор(рифмовки, считалки, скороговорки, загадки, сказки).	**Давать краткую информацию о** татарских детских писателях и поэтах (Г. Тукай, М. Джалиль, Б. Рахмат, Ш. Галиев, Р. Миннуллин, Р. Батулла). **Обсуждать** содержание прочитанных произведений, высказывать своё мнение. **Правильно произносить** загадки, скороговорки, считалочки, пословицы.

Укыту предметының планлаштырылган нәтиҗәләре.
2 нче сыйныф
Белемнәрне үзләштерүнең шәхси, метапредмет һәм предмет нәтиҗәләре

Белемнәрне үзләштерүнең шәхси, метапредмет һәм предмет нәтиҗәләре
Шәхескә кагылышлы нәтиҗәләр
Укучыда формалашачак:
- татар теленең дәүләт теле буларак ролен аңлау;
- шәхесара һәм мәдәниара аралашуда татар телен куллануга уңай караш булдыру;
- татар теленә карата ихтирамлы караш булдыру һәм аны яхшы өйрәнү теләге формалаштыру;
- әхлакый кагыйдәләрдә ориентлашу, аларны үтәүнең мәҗбүрилеген аңлау.

Укытуның метапредмет нәтиҗәләре.
Регулятив универсаль уку гамәлләре:
Укучы түбәндәгеләрне үзләштерә:
-укытучы ярдәме белән максат куярга һәм эшне планлаштырырга ;
-эш тәртибен аңлап,уку эшчәнлеген оештырырга;
- билгеләгән критерийларга таянып,эш сыйфатына бәя бирә белергә .

Укучыга түбәндәгеләрне үзләштерү мөмкинлеге бирелә:
-уку мәсьәләсен аңлау һәм үтәү, укытучы бәяләвен уңай кабул итү .
Танып белү универсаль уку гамәлләре:
Укучы түбәндәгеләрне үзләштерә:
- аңлап уку,тиешле мәгълүматны сайлап алу,аеру; эшчәнлек процессына контроль һәм бәя бирү,фикерләрне логик чылбырга салу.

Укучыга түбәндәгеләрне үзләштерү мөмкинлеге бирелә:
-аралашуны яңа информация җиткерү чарасы буларак кабул итү;
-эзлеклелектә вакыйга, күренешләр турында сөйләү, сорауларга җавап бирә белергә өйрәнү.
Коммуникатив универсаль уку гамәлләре:
Укучы түбәндәгеләрне үзләштерә:
-әңгәмәдәш белән аралашу холкы белән идарә итү,коммуникатив мәсьәләгә таянып фикерне төгәл итеп җиткерү,әңгәмәдәшнең фикерен тыңлый белү.

Укучыга түбәндәгеләрне үзләштерү мөмкинлеге бирелә:
-мәгълүматны туплау өчен, күмәк эш башкару;
-әңгәмәдәшең белән сөйләшүне башлый, дәвам итә, тәмамлый белү.
Предмет нәтиҗәләре.
Минем мәктәбем һәм сыйныфым.
Укучы түбәндәгеләрне үзләштерә:
Уку –язу әсбапларының исемен, санын, барлыгын- юклыгын, кирәклеген әйтә белергә.Иптәшенә тәкъдим итә, үзеңә сорап ала белергә. Бер-береңнең ничәнче сыйныфта укуын сорый һәм җавап бирә белергә. Үзеңнең иптәшеңнең кая барганын, кайдан кайтканын, кайда укыганын әйтә һәм сорый белергә
Укучыга түбәндәгеләрне үзләштерү мөмкинлеге бирелә:
Беренче сентябрь турында сөйли, укытучыны , дустыңны бәйрәм белән котлый белү.
Сатып алган әйберләр .
Укучы түбәндәгеләрне үзләштерә:
Яшелчә. җиләк-җимеш исемнәрен дөрес әйтә, аларны сорый, кирәклеген, яратканыңны, аларның тәмен әйтә белү; хезмәтенә карап, геройга бәя бирү; кем? нәрсә? нишли? сорау формалары;киемнәрне сатып ала, бәяләрен сорый, нинди кием яратканыңны, килешүен әйтә белергә.
Укучыга түбәндәгеләрне үзләштерү мөмкинлеге бирелә:

Киемнәр,ашамлыклар яратканыңны, яратмаганыңны әйтә белү. Киемнәр , ашамлыкла р турында диалог төзи белү.

Минем көнем.

Укучы түбәндәгеләрне үзләштерә:

Шәхси гигиена предметларының исемнәрен, аларның барлыгын,юклыгын, аларны кулланып, нәрсә эшләгәнеңне әйтә сорый белергә.

Укучыга түбәндәгеләрне үзләштерү мөмкинлеге бирелә:

Табибка кай җирең авыртуын, дустыңның кай җире авыртуы турында сорый белү.

Ашханәдә .

Укучы түбәндәгеләрне үзләштерә:

Азык- төлек исем нәрен әйтә белергә, кибеткә барырга куша, нинди ашамлыклар кирәген әйтергә, кирәклеген сорый, ашамлыклар сатып ала белергә.

Укучыга түбәндәгеләрне үзләштерү мөмкинлеге бирелә:

Ашамлыклар турында диалог төзи белү.

Туган якның табигате.

Укучы түбәндәгеләрне үзләштерә:

Кыш айларын атый белергә, кыш билгеләрен әйтә белергә.Яңа ел турында сөйли белергә.
Яз билгеләрен, ни өчен ошаганын, ошамаганын әйтә белергә. Урамга уйнарга чакыра, көннең нинди икәнен сорый. әйтә белергә.
Җәй билгеләрен атый, каникулны ничек үткәрү турында сөйләшергә.Урманга барганыңны, урманда җиләк җыйганыңны, аннан кайтканыңны әйтә белергә

Укучыга түбәндәгеләрне үзләштерү мөмкинлеге бирелә:Кыш ,яз,җәй турында сөйли белү.Бәйрәмнәргә котлау яза белү.

Мин һәм минем гаиләм .

Укучы түбәндәгеләрне үзләштерә:

Гаилә әгъзаларының исемнәрен атый, гаиләдә кемнәр, ничә кеше барлыгын, кайда эшләгәнен әйтә белергә.татар халык ашларын атый белергә.

Укучыга түбәндәгеләрне үзләштерү мөмкинлеге бирелә:

Бер-береңне табынга чакыра. Кыстый, ашаганнан соң рәхмәт әйтә белү.

Минем республикам .

Укучы түбәндәгеләрне үзләштерә:

Бер-береңнән яшәү урынын сорый һәм кайда яшәгәнеңне әйтә белергә.

Укучыга түбәндәгеләрне үзләштерү мөмкинлеге бирелә:

Татарстанның шәһәрләренең, елгаларының атамаларын әйтә белү

Сөйләм эшчәнлегенең төрләре буенча татар теленә өйрәтүнең предмет нәтиҗәләре

Сөйләм эшчәнлегенең төрләре буенча башлангыч мәктәпне тәмамлаучы түбәндәге күнекмәләргә ия була:

Сөйләү

- пргграмма кысаларында сөйләм бурычына туры килгән лексик-грамматик материалны кулланып, әңгәмәдәшең белән контактка керү: сөйли, сорый белү; сөйләмне башлый, дәвам итә, төгәлли белү.

Тыңлап аңлау

- аралашу барышында укытучының һәм сыйныфташларның сөйләмен ишетеп аңлау, вербаль яки вербаль булмаган рәвештә җавап кайтару;
- тыңлана торган тексттагы мәгълүматны аңлау, аның эчтәлеге буенча сорауларга җавап бирү.

Уку

- укуның орфоэпик һәм интонацион нормаларын белү;

- өйрәнелгән материалга нигезләнгән кечкенә күләмле текстның эчтәлеген аңлап, сәнгатьле итеп һәм әйтелеш нормаларын саклап уку;
- тексттан кирәкле мәгълүматны табу;
- контекст нигезендә таныш булмаган сүзләрнең мәгънәсенә төшенү.

Язу

- тексттан сүзләрне, сүзтезмәләрне, гади җөмләләрне күчереп язу;
- үрнәк буенча бәйрәмгә чакыру язу;
- үрнәк буенча дустыңа хат язу;
- сөйләм бурычын аңлап, кыскача үз фикереңне язмача белдерү.
- текстның эчтәлеге буенча сорауларга язмача җавап бирү;
- терәк сүзләр ярдәмендә кечкенә хикәя төзеп язу.

3 нче сыйныф

Белемнәрне үзләштерүнең шәхси, метапредмет һәм предмет нәтиҗәләре

Шәхескә кагылышлы нәтиҗәләр формалаша:

- татар теленең дәүләт теле буларак ролен аңлау;
- шәхеснең әхлакый-рухи сыйфатларын камилләштерү:
- милли горурлык, гражданлык хисләре формалаштыру;
- әхлак нормаларын, җәмгыятьтә яшәү кагыйдәләрен үзләштерү;
- күршеңә ярдәм итүдә танып-белү инициативасы күрсәтү.

Татар телендә өйрәтүнең **метапредмет (регулятив, коммуникатив, танып-белү)** нәтиҗәләре:

Регулятив универсаль уку гамәлләре:

Укучылар өйрәнәчәк:

- максатка ирешү юлларын билгеләү;
- үз эшчәнлегеңнең нәтиҗәле булуына ирешү, үз эшчәнлегеңне контрольгә алу;
- укытучы белән бергәләп, үз эшен, иптәшләренең җавапларын бәяләү;
- кагыйдә, күрсәтмәләрне истә тоту һәм аларга ияреп гамәлләр кылу;
- дәрескә кирәкле уку-язу әсбапларын әзерли һәм алар белән дөрес эш итә белү;
- дәрестә эш урынын мөстәкыйль әзерли белү һәм тәртиптә тоту күнекмәләрен үстерү.

Укучылар өйрәнергә мөмкинлек алачак:

- уку хезмәтендә үзеңә максат куя, бурычларны билгели алу;
- эш тәртибен аңлап, уку эшчәнлеген оештыру, нәтиҗәле эш алымнарын табу;

. **Танып белү универсаль уку гамәлләре:**

Укучылар өйрәнәчәк:

- иҗади һәм эзләнү характерындагы проблеманы билгеләү, аларны чишү өчен алгоритм булдыру;
- объектларны чагыштыру, классификацияләү өчен уртак билгеләрне билгеләү;
- төп мәгълүматны аеру, укылган яки тыңланган мәгълүматның эчтәлегенә бәя бирә белү;

Укучылар өйрәнергә мөмкинлек алачак:

- татарчадан русчага, русчадан татарчага тәрҗемә итү юлы аша фразеологик берәмлекләрнең эчтәлегендәге фәлсәфәне үзләштерү.

Коммуникатив универсаль уку гамәлләре:

Укучылар өйрәнәчәк:

- сыйныфташлары һәм укытучы белән уку эшчәнлеген оештыруда хезмәттәшлек итү;
- төрле фикерләрне исәпкә алып эш итү;
- үз фикерендәлиллибелү, тормыштан мисаллар китерү;
- төрле җавапларны тыңлау, чагыштыру, нәтиҗәясау;
- үз фикерен тулы һәм төгәл итеп әйтә белү;
- күмәк эшвакытындауртакфикергәкилү;

Укучылар өйрәнергә мөмкинлек алачак:
- мәгълүмат туплауда үзара хезмәттәшлек итүдә инициативасы күрсәтү;
- укылган текстлар буенча сорауларбирә алу;
- бирелгән текстларның дәвамын үзлектән сөйләп карау,фикерәйтү автор фикере белән чагыштыру;
- үзэшенконтрольдәтоту, сыйныфташларына ярдәм итү;

Предмет нәтиҗәләре.

Минем мәктәбем һәм сыйныфым.

Укучы түбәндәгеләрне үзләштерә:

Яңа уку елы белән котлый белү.Өй эшләрен эшләү турында фикер алышу.Мәктәптә дежурлык хезмәте турында сөйли белү.

Укучыга түбәндәгеләрне үзләштерү мөмкинлеге бирелә:

Мәктәптә нишләгәнеңне сөйли белү.

Минем көнем.

Укучы түбәндәгеләрне үзләштерә:

Сәгать ничә икәнен, эшнең сәгать ничәдә башкарылганын әйтә белү.

Укучыга түбәндәгеләрне үзләштерү мөмкинлеге бирелә:

Көндәлек режим турында сөйли белү.

Ашханәдә.

Укучы түбәндәгеләрне үзләштерә:

Мәктәп ашханәсе, пешерелгән ашлар турында сөйли белү.Үзеңә кирәк ризыкны сорап ала белү. Табынга чакыра белү, рәхмәт әйтә белү. Туган көнгә чакыру әдәбе.

Укучыга түбәндәгеләрне үзләштерү мөмкинлеге бирелә:

Табын янында үз-үзеңне тоту кагыйдәләрен сөйли белү.

Без әти-әниләргә булышабыз.

Укучы түбәндәгеләрне үзләштерә:

Әдәпле сөйләшү кагыйдәләре. Өлкәннәргә булышу. Өлкәннәрне хөрмәт итү.

Укучыга түбәндәгеләрне үзләштерү мөмкинлеге бирелә:

Әти – әниләргә ничек булышуың турында сөйләү.

Бәйрәмнәр.

Укучы түбәндәгеләрне үзләштерә:

Кышкы айларны атый,көз, кыш билгеләрен әйтә белү. Һава торышын сорый, әйтә белү.
Кыш уен төрләрен әйтә белү. Яңа ел бәйрәме белән котлый, чакыра белү. Җәй көне урманга бару. Җиләк-җимеш җыю, бакчада булышу турында сөйләшү.

Укучыга түбәндәгеләрне үзләштерү мөмкинлеге бирелә:

Кышкы каникулны ничек үткәрү турында сөйләшү.Сабантуй турында мәгълүмат бирә белү.

Минем республикам.

Укучы түбәндәгеләрне үзләштерә:

Үзең яшәгән шәһәр-авыл турында мәгълүмат бирә белү.Үз фатирың турында сөйли белү.
Кышлаучы кошлар, аларга җимлекләр ясау турында сөйләшү.

Укучыга түбәндәгеләрне үзләштерү мөмкинлеге бирелә:

ТР турында ,кечкенә дусларың турында сөйли белү.

Туган якның табигате.

Укучы түбәндәгеләрне үзләштерә:

Дүрт аяклы дусларны сурәтләү, аларны карау. Минем яраткан песием.Каникулны ничек үткәрү турында сөйләшү.

Укучыга түбәндәгеләрне үзләштерү мөмкинлеге бирелә:

Җәй көне турында сөйли белү. Сабантуйда катнашу турында сөйләү.

Сөйләм эшчәнлегенең төрләре буенча татар теленә өйрәтүнең предмет нәтиҗәләре

Сөйләм эшчәнлегенең төрләре буенча башлангыч мәктәпне тәмамлаучы түбәндәге күнекмәләргә ия була:

Сөйләү
- прграмма кысаларында сөйләм бурычына туры килгән лексик-грамматик материалны кулланып, әңгәмәдәшең белән контактка керү: сөйли, сорый белү; сөйләмне башлый, дәвам итә, төгәлли белү.
Тыңлап аңлау
- төрле төрдәге тыңлап аңлау күнегүләрен үти белү;
- сүзләрне, җөмләләрне аңлап тәрҗемә итә белү;
- тәкъдим ителгән текстны тыңлап, эчтәлеге буенча сорау бирә, сорауларга җавап бирә белү;
- зур булмаган аутентив яки адаптацияләнгән әдәби әсәрләрдән өзекләрне, информацион характердагы текстларны, газета-журналлардан мәкаләләрне тыңлап аңлап, эчтәлеге буенча фикереңне әйтә, аралашуга чыга белү;
- тартымлы исемнәрнең килеш белән төрләнеше белән танышу, текстта аңлый белү.

Уку
- уку текстларын татар теленең әйтелеш нормаларын саклап, сәнгатьле һәм аңлап уку;
- текстның эчтәлегенә нигезләнеп, контекст буенча яңа сүзләрнең мәгънәсен аңлый белү;
- таныш булмаган текстны эчтән укып, аның төп фикерен таба белү;
- таныш булмаган сүзләрнең, төзелмәләрнең тәрҗемәсен сүзлектән таба белү;
- тартымлы исемнәрнең килеш белән төрләнешен танып, тексттан аңлый белү.

Язу
- өйрәнелгән темалар буенча актив куллануда булган сүзләрне дөрес яза белү;
- конкретбер тема буенча хикәя төзи елү;
- прагматик текстлар (рецептлар, белдерүләр, афиша һ.б.), эпистоляр жанр текстлары (хатлар, котлауларһ.б.) язабелү;
- үзеңнеборчыганпроблемага карата үзфикерләреңнеязмачаҗиткерәбелү;
- шартфигыльнеңбарлыктаһәмюклыктзат-сан беләнтөрләнешен текст төзегәндә кулана белү.

2 нче сыйныф

№	Бүлек исеме	Барлык сәгать саны
1	Яңа уку елы котлы булсын!/С новым учебным годом!	7
2	Без ашханәдә./Мы в столовой.	2
3	Кыш./Зима.	3
4	Көзге уңыш./Осенний урожай.	3
5	Яз килә,яз көлә./Весна приходит,весна смеется.	3
6	Күңелле җәй./Веселое лето.	2
7	Без әти-әниләргә булышабыз./ Мы помогаем родителям.	3
8	Мин шәһәрдә яшим. /Я живу в городе.	3
9	Әдәпле булыйк./Будем вежливы.	2
10	Татарстан – минем Ватаным./Татарстан-моя родина.	3
11	Кечкенә дусларым./Мои маленькие друзья.	3
	Барысы	34

Лингвистик белем- күнекмәләр.

Сөйләмнең график , коллиграфик орфографик үзенчәлекләре .

Татар алфавиты.Сузык авазлар.Калын һәм нечкә сузыклар,аларны дөрес әйтү һәм язу күнекмәләрен камилләштерү.Татар теленең үзенчәлекле сузыклары һәм аларны белдерә торган хәрефләрнең язылышы.Сүзләрне транскрипҗөия билгеләре белән яза белү.Тартык авазлар.Яңгырау һәм саңгырау авазлар, аларны дөрес әйтә һәм дөрес язу күнекмәләрен камилләштерү.Сүзләрне иҗекләргә бүлү,укылган иҗекләр санын билгели белү. Татар хәрефләрен кабул ителгән формаларын дөрес язу.Җөмлә ахырында тыныш билгеләрен интонациягә бәйле рәвештә кую.

Сөйләмнең фонетик үзенчәлеге

Авазлар һәм аларның татар телендә туры килүе . Сингармонизм законы Калын һәм нечкә сузык аваз белән сүзләр .Актив кулланыштагы сүзләр (сузыклар белән : ә,ү,ө,э,о). Сүзләрдә специфик тартык авазлар [къ], [гъ], [w], [ж], [ң], [һ], [ч] [‘] .Тартыкларныә чиратлашуы (к//г, п//б). Әйтелеш нормалары : озын һәм кыска сузыклар , яңгырау тартыкларның сүз һәм иҗек ахырында саңгыраулашуы . Татар һәм рус телләрендәге сузык һәм тартык авазларны чагыштырып, дөрес әйтә белү, Сүз басымы , фраза . Сүзләрдә басымны дөрес кую. Интонация , саналу , боеру , котлау , гафу сорау , үтенеч җөмләләрне дөрес әйтү.

Сөйләмнең лексик үзенчәлеге.

Лексик берәмлекләр .Татар һәм рус теленең уртак сүзләре . Интернациональ сүзләр (мәсәлән ,*компьютер, фильм*). Сүзләр –предметның исеме , аларның билгесе һәм хәрәкәте .Гади , тотрыклы сүзтезмәләр . Татар халкының культурасын чагылдырган сөйләм этикеты элементлары .

Сөйләмнең грамматик үзенчәлеге.

1. Исемнең төшем килеше белән таныштыру.
2. Исемнәрнең юнәлеш, чыгыш, урын-вакыт килешләрен сөйләмдә куллануны камилләштерү.
3. Исемнәрнең берлек санда 1,2 затта тартым белән төрләнешен сөйләмдә куллануны камилләштерү.
4. Исемнәрнең берлек санда 3 затта тартым белән төрләнеше белән таныштыру (*аның китабы, сумкасы*).
5. Сыйфатның гади дәрәҗәсен сөйләмдә куллану.
6. 11дән 20 кадәр саннарны сөйләмдә куллану.
7. Мин, син зат алмашлыкларын юнәлеш килешендә сөйләмдә куллану.
8. Зат алмашлыкларын күплектә сөйләмдә куллану.
9. **Кайчан?** сорау алмашлыгы белән таныштыру.
10. **Кем? Нәрсә? кайда? кая? кайдан? нинди? ничек? ничә? ничәнче?** сорауларына җавап бирә, аларны кулланып, сорау бирә белүне камилләштерү.
11. Хәзерге заман хикәя фигыльнең 1,2,3нче зат юклык формасы белән таныштыру.
12. Билгеле үткән заман хикәя фигыльнең барлыкта һәм юклыкта берлек сан 1,2,3нче зат формасы белән таныштыру.
13. Боерык фигыльнең барлык һәм юклык формалары белән таныштыру.
14. **Кирәк, кирәк түгел, ярый, ярамый** хәбәрлек сүзләрен сөйләмдә куллану.
15. Чөнки ,ә , ләкин , һәм теркәгечләрен сөйләмдә куллану.

16 .Гади , җәенке җөмләләр .

3 нче сыйныф

№	Бүлек исеме	Барлык сәгать саны
1	Яңа уку елы котлы булсын/С новым учебным годом!	7
2	Көзге табигать./Осенняя природа.	2
3	Кошларга ярдәм итәбез.	3
4	Көзге уңыш./Помогаем птицам.	3
5	Без ашханәдә./Мы в столовой.	3
6	Кыш килде./Зима пришла.	2
7	Яз./ Весна.	3
8	Мин шәһәрдә яшим./ Я живу в городе	3
9	Мин авылны яратам./ Я люблю деревню.	2
10	Татарстан – минем Ватаным./Татарстан- моя Родина.	3
11	Кечкенә дусларым./Мои маленькие друзья.	3
	Барысы	34

Лингвистик белем- күнекмәләр.

Сөйләмнең график , коллиграфик орфографик үзенчәлекләре .

Татар алфавиты.Сузык авазлар.Калын һәм нечкә сузыклар,аларны дөрес әйтү һәм язу күнекмәләрен камилләштерү.Татар теленең үзенчәлекле сузыклары һәм аларны белдерә торган хәрефләрнең язылышы.Сүзләрне транскрипция билгеләре белән яза белү.Тартык авазлар.Яңгырау һәм саңгырау авазлар, аларны дөрес әйтә һәм дөрес язу күнекмәләрен камилләштерү.Сүзләрне иҗекләргә бүлү,укылган иҗекләр санын билгели белү. Татар хәрефләрен кабул ителгән формаларын дөрес язу.Җөмлә ахырында тыныш билгеләрен интонациягә бәйле рәвештә кую.

Сөйләмнең фонетик үзенчәлеге

Авазлар һәм аларның татар телендә туры килүе . Сингармонизм законы Калын һәм нечкә сузык аваз белән сүзләр .Актив кулланыштагы сүзләр (сузыклар белән : ә,ү,ө,э,о). Сүзләрдә специфик тартык авазлар [къ], [гъ], [w], [ж], [н], [һ], [ч] [‘] Сүзләрнең дөрес әйтелеше *я, ю, е*:*ярата* [йа°рата], *яши* [йәши], *юл* [йул], *юкә*[йүкә], *ел* [йыл], *егет* [йэгэт]. Тартыкларныә чиратлашуы (к//г, п//б). Әйтелеш нормалары : озын һәм кыска сузыклар , яңгырау тартыкларның сүз һәм иҗек ахырында саңгыраулашуы . Татар һәм рус телләрендәге сузык һәм тартык авазларны чагыштырып, дөрес әйтә белү, Сүз басымы , фраза . Сүзләрдә басымны дөрес кую. Интонация , саналу , боеру , котлау , гафу сорау , үтенеч җөмләләрне дөрес әйтү.

Сөйләмнең лексик үзенчәлеге.

Лексик берәмлекләр .Татар һәм рус теленең уртак сүзләре . Интернациональ сүзләр (мәсәлән ,*компьютер, фильм*). Сүзләр –предметның исеме , аларның билгесе һәм хәрәкәте. .Гади , тотрыклы сүзтезмәләр . Татар халкының культурасын чагылдырган сөйләм этикеты элементлары . Сүз ясалышы турында беренчел күзаллау булдыру: парлы (*савыт-саба)*, кушма (*ташбака) һәм* (*салават күпере)* сүзләре.

Сөйләмнең грамматик үзенчәлеге.

1. Исем – сүз төркеме белән таныштыру.
2. Исемнең иялек килеше белән таныштыру.
3. **Чы/-че -** исем ясагыч кушымчалары белән таныштыру.
4. Сыйфат – сүз төркеме белән таныштыру.
5. Чагыштыру дәрәҗәсендәге сыйфатлар белән танышу.
6. Синоним һәм антоним сыйфатларны сөйләмдә куллану.
7. 21дән 100 кадәр саннарны сөйләмдә куллану.
8. **Аннан соң** рәвешеһәм **һәр, һәркем, барлык,** алмашлыклары белән таныштыру.
9. Фигыль – сүз төркеме, аның хәзерге һәм үткән заман формалары белән таныштыру.
10. Билгеле үткән заман хикәя фигыльнең барлыкта күплектә 1,2,3 зат формалары белән таныштыру.
11. **–гына/-генә, -кына/-кенә** кисәкчәләре белән таныштыру.
12. **Янында, алдында, артында, турында** бәйлек сүзләрен сөйләмдә куллану.
13. **Ләкин, чөнки, шуңа күрә** теркәгечле җөмләләрне сөйләмдә куллану.
14. **Казан шәһәре, киемнәр кибете** – төзелмәләре белән таныштыру.
15. **Сәгать ничә? Сәгать ничәдә?** сорауларын һәм аңа җавапларны сөйләмдә куллана белү.

2 класс
КАЛНДАРНО - ТЕМАТИЧЕСКОЕ ПЛАНИРОВАНИЕ

№	Дәреснең темасы	Сәг. саны
1 нче чирек.9 сәг. Яңа уку елы котлы булсың! Без ашханәдә./С новым учебным годом!		
1.	Звукии буквы /Авазлар һәм хәрефләр.	1
2.	Поздравление с праздником./ Бәйрәм белән котлау.	1
3.	Вопросительная частица -мы/-ме. /-мы.- ме сорау кисәкчәсе.	1
4.	Использование числительных в речи. / Саннарны сөйләмдә куллану.	1
5.	Признаки транскрипции. / Транскрипция билгеләре.	1
6.	Синонимы и антонимы прилагательных. / Синоним һәм антоним сыйфатлар.	1
7.	Гимн Татарстана. / Татарстан гимны.	1
8.	Контрольное списывание. / Контроль күчереп язу.	1
9.	В столовой./ Ашханәдә.	1
2 нче чирек.8 сәг. Көзге уңыш.Кыш./Осенний урожай.Зима.		
10.	Спряжение глаголов./ Фигыльнең зат-сан белән төрләнеше.	1
11.	Времена года./ Ел фасыллары.	1

12.	Спражение глагола настоящего времени в отрицательной форме./ Хәзерге заман хикәя фигыленең юклык формасы.	1
13.	Употребление падежных аффиксов в речи./ Килешләрнең сөйләмдә кулланышы.	1
14.	Признаки зимы ./ Кыш билгеләре.	1
15.	Тестовая работа./ Тест эше.	1
16.	Склонение имен существительных по принадлежности./ Исемнәрнең тартым белән төрләнеше.	1
3 нче чирек.10 сәг. Яз килә,яз көлә. Без эти-әниләргә булышабыз./ Весна приходит, весна смеется. Мы помогаем родителям.		
17.	Существительные направителного падежа./ Исемнең юнәлеш килеше.	1
18.	Мы помогаем родителям. / Без эти-әниләргә булышабыз.	1
19.	Разговор о творчестве Габдуллы Тукая./ Габдулла Тукай иҗаты турында сөйләшү.	1
20.	Склонение имен существительных по принадлежности. / Исемнәрнең тартым белән төрләнеше	1
21	Единственное и множественное число. / Берлек һәм күплек сан.	1
22	Разговор о дружбе ./Дуслык турында сөйләшү.	1
23	Вопрсы Где? Куда? Откуда? / Кайда? Кая? Кайдан ? Сораулары.	1
24	Я живу в деревне./ Мин авылда яшим.	1
25	Вопрсы Кому? Чему?/ Кемне ? нәрсәне? Сораулары	1
26	Красота природы./ Һәр фасылның гүзәл табигате.	1
4 нче чирек. 8 сәг. Мин шәһәрдә яшим.Татарстан – минем Ватаным.Кечкенә дусларым./ Я живу в городе.Татарстан- моя Родина. Мои маленькие друзья.		
27	Природа родного края./ Туган ягымның табигате.	1
28	Правильное употребление слов в падеже./Төшем килешендәге сүзләрне дөрес куллану.	1
29	Я живу в городе./Мин шәһәрдә яшим.	1
30	Мои маленькие друзья./Кечкенә дусларым.	1
31.	Хорошие привычки./ Әдәп төбе- матур гадәт.	1
32.	Татарстан-моя родина./Татарстан –туган җирем.	1
33	Повторение ./ Йомгаклау.	1
34	Повторение изученного./ Үткәннәрне кабатлау.	1

3 класс
КАЛЕНДАРНО - ТЕМАТИЧЕСКОЕ ПЛАНИРОВАНИЕ

№	Дәрес темасы	Сәг.саны
1чирек .9 сәг (9 час.)/ Минем мәктәбем һәм сыйныфым/ Моя школа и класс.		
1	Текст "Первое сентября" Учебные принадлежности. / “Беренче сентябрь” тексты. Уку-язу әсбаплары.	1
2	Мы считаем. Цвета. "Что есть в портфеле" / Без саныйбыз. Төсләр. Портфельдә нәрсәләр бар?	1
3	**Входная контрольная работа.** Имя сущенствительное. / **Кереш контроль эш. (тест).** Исем.	1
4	Глаголо. / Фигыль.	1
5	Уроки татарского языка. Текст "Мы написали диктант" / Татар теле дәресләре. “Без диктант яздык” тексты.	1
6	Взаимоотношения с одноклассниками./ Сыйныфташлар белән үзара мөнәсәбәтләр	1
7	"Настоящий товарищ" М. Галлямовой. / /М.Галләмованың ”Чын иптәш”.	1
8	“Лексический материал по тексту "В библиотеке" / Китапханәдә” текстындагы лексик материал..	1
9	**Контрольное списывание / Күчереп язу.**	1
2чирек .7 сәг Минем көнем. (2 час.) . Ашханәдә. (5 час.)/ Мой день. В столовой.		
10	Который час? Ежедневный режим. / Сәгать ничә? Көндәлек режим.	1
11	Стихотворение М. Джалиля ”Часы” / .М.Җәлилнең ”Сәгать” шигыре.	1
12	"В столовой". В школьной столовой. Лексико-грамматический материал текста ./ .Ашханәдә”. Мәктәп ашханәсендә. текстындагы лексик-грамматик материал.	1
13	Любимые блюда. / Яраткан ризыклар.	1
14	Стихотворение Ш. Галиева ”Гости”./ Ш.Галиевның ”Кунаклар” шигыре.	1
15	**Контрольная работа.** Повторение изученных знаний . / **Контроль эш.**Алган белемнәрне куллану .	1
16	Работа над ошибками. Слова послелоги: на ,над, под, рядом. / .Хаталар өстендә эш. Табында. Өстендә, янында бәйлек сүзләре .	1

	3 чирек .10 сәг. **Без әти-әниләргә булышабыз. (5 час.)** **Бәйрәмнәр (10 час.)/ Мы помогаем родителям. Праздники.**	
17	Мы готовим стол. Уважение к старшим. Стихотворение Г. Тукая “Наша семья"./ Б ез табын әзерлибез. Өлкәннәргә хөрмәт. Г.Тукайның “Безнең гаилә” шигыре.	1
18	Кем работают мои родители, где работают?/ Минем әти – әнием кем булып эшли, кайда эшли?	1
19	Правила вежливого разговора. Текст” Умный мальчик"./ Әдәпле сөйләшү кагыйдәләре. “Акыллы малай” тексты.	1
20	Текст "Азалия помогаем маме" / “Азалия әнисенә булыша” тексты.	1
21	И. Туктара Текст “Авыраяк”Слова послелоги../ И.Туктар “Авыраяк”тексты. *Бәйлек сүзләр: өстендә, астында, янында.*	1
22	Новогодний праздник. Праздник ёлки.. / Яңа ел бәйрәме.“Чыршы бәйрәме”тексты.	1
23	.Национальные праздники и обычаи татарского и русского народов. Погода./ Татар һәм рус халыкларының милли бәйрәмнәре һәм йолалары. Һава торышы	1
24	Текст "На горке", "Вкусные слова" / “Тауда” тексты.“Тәмле сүзләр” тексты.	1
25	День матери.«8 Марта-праздник мам!"текст../Әниләр көне .«8 нче Март- әниләр бәйрәме!» тексты.	1
26	“Рассказ "На трамвае" / Трамвайда” хикәясе.	1
	4 чирек. **Минем республикам.(2 час*)*. Туган якның табигате (13 час.)/ Моя республика. Природа родного края.**	
27	Казань -столица Татарстана. / Казан – Татарстанның башкаласы.	1
28	Города Татарстана. Транспорт. / Татарстан шәһәрләре.Транспорт.	1
29	Домашние и дикие животные, их описание. Птицы. Растительность. / Йорт хайваннары һәм кыргый хайваннар,аларны сурәтләп сөйләү. Кошлар. Үсемлекләр	1
30	Времена года. Погода. / Ел фасыллары. Һава торышы.	1
31	Домашние животные. Текст "Моя кошка". / Йорт хайваннары.«Минем песием» тексты.	1
32	Контрольная работа (тест). Текст "Лето наступит" / Контроль эш. "Җәй җитә” текстындагы лексик материал.	1
33	Детский писатель и поэт Р. Миннуллин. Лексический материал стихотворения "В огороде на букву ”К”./ Балалар язучылары һәм шагыйрьләре Р.Миңнуллин. ”К” лар тулган бакчага” шигырендәге лексик материал.	1
34	Работа над ошибками. Игры Сабантуя.. Повторение полученых знаний./ Хаталар өстендә эш. Сабантуй уеннары Алган белемнәрне куллану.	1